

לעולם קסבר רבי מאיר דירה בלא בעלים לא שמה דירה, ואף ישראל מעיקר הדין לא היה צריך לאסור.

אלא גבי ישראל מכל מקום אסור, דכיון דכי איתיה הישראל בביתו, מעיקר הדין הוא דאמר [שהרי דירתו דירה]. **כי ליתיה, גזרו ביה רבנן**, גזירה משום איתיה בביתו.

אבל **עכו"ם**, דאף כי איתיה בביתו לאו מעיקר הדין אסר [שהרי אין דירת עכו"ם דירה], אלא רבנן הוא דשויה דירה משום גזירה שמה ילמד ממעשיו. בהא, אוקמוה רבנן אעיקר דינא, ואמרו: **כי איתיה** — דבעלמא הוי דירה — אף דירת עכו"ם שמה דירה משום גזירה. ולפיכך **אסר** העכו"ם, והיינו מתניתין.

אבל **כי ליתיה לעכו"ם בביתו**, דבעלמא לא הוי דירה, ורק משום גזירה [אטו איתיה], הכא בעכו"ם — שכל עיקר איסורו ודירתו משום גזירה [דשמה ילמד] — לא גזרו, ולא **אסר**.

והא דאיתא בברייתא, דאסור להוציא מבית העכו"ם לחצר, אף דליתיה. היינו משום דהא דאמרינן דירה בלא בעלים לא שמה דירה, היינו דוקא לענין שמעיקר הדין אין אוסרת דירה כזו על שאר בני החצר להוציא מביתם לחצר.

אבל להוציא מדירה כזו לחצר המשותפת,

אסור מעיקר הדין, ואין מועיל בזה הא דאמרינן "דירה בלא בעלים לא שמה דירה"!

וממילא, אף מדירת עכו"ם אסור, משום דשויה רבנן דירה, משום גזירה. (2)

ותמהינן אהא דאמרינן, שעכו"ם שאינו בביתו אינו אוסר על ישראל אחר, שותפו בחצר:

וכי ליתיה לא אסר?

והתנן: המניח את ביתו, והלך לו לשבות בעיר אחרת, אחד נכרי ואחד ישראל, אוסר!

ומשינין: **התם** דקתני דאוסר העכו"ם, מיירי בדאתי העכו"ם **ביומיה**, שהלך הנכרי למקום קרוב ויבוא בו ביום. דגזרינן, דאי שרית להוציא לחצר קודם שיבא הנכרי, יטלטלו נמי אחר שיבוא, ולא ישימו לבם.

אבל בברייתא מיירי שהלך למקום רחוק, ובודאי לא ישוב בשבת.

אמר רב יהודה אמר שמואל: הלכה כרבי אליעזר בן יעקב, הסובר שאין דירת העכו"ם דירה לאסור, אלא אם כן היו בחצר שני ישראלים מלבדו.

והלכה גמורה היא, ודורשין כן ברבים.

יש מפרשים: רבי אליעזר בן יעקב בא לחלוק על מה דאמר רבי מאיר בברייתא, שאסור להוציא מבית העכו"ם לחצר, שהטעם, מפני ששויה רבנן לדירת העכו"ם דירה [וכמו שנתבאר לעיל]. ועל זה פליג רבי אליעזר בן

2. על פי חזון איש פ"ב סעיף קטן ט"ז. ובשפת אמת כתב לא כן, ראה שם.

בביאור דברי רבי אליעזר בן יעקב, דפליג וקאמר: לעולם אינו אוסר עד שיהיו שני ישראלים אוסרים זה על זה, נחלקו האחרונים: